

1. OPĆE INFORMACIJE				
1.1. Nositelj predmeta	izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić		1.6. Godina studija u kojoj se predmet izvodi	2.
1.2. Naziv predmeta	Povijest filozofije srednjeg vijeka		1.7. Bodovna vrijednost (broj bodova po ECTS-u)	5
1.3. Suradnici			1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)	45 + 30 + 0
1.4. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	preddiplomski		1.9. Očekivani broj studenata na predmetu	30
1.5. Status predmeta	☒ obvezatni	☐ izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (najviše 20 %)	3.
2. OPIS PREDMETA				
2.1. Ciljevi predmeta	Srednji vijek je filozofijski iznimno važno razdoblje od V. do XV. stoljeća, bogato brojnim raspravama čije je proučavanje nužno za razumijevanje razvitka filozofijske misli, a time i za suvremena filozofska tematiziranja. Naime, sučeljavanja između grčke racionalnosti te judeo-kršćanskog i islamskog vjerovanja preoblikovalo je filozofsko propitkivanje, otvarajući nova obzorja i nove perspektive. Povijest filozofije srednjeg vijeka proučava dokumente i spise koji su prenijeli misao srednjega vijeka i tumači njihov odnos s kulturalnim datostima toga razdoblja, kako bi ih se učinilo plodonosnijim za bolje razumijevanje razvoja zapadne filozofije. Prikazati utjecaj antičke filozofije i autora iz patrističkog razdoblja, filozofiju dijaloški otvorenu u međureligijskom kontekstu, približiti mislioce koji su od velikoga filozofskoga zanimanja izradili sustave te se mogu smatrati predstavnicima najvažnijih rezultata do kojih je došla interakcija između filozofije i teologije: Augustin, Boetije, Pseudo-Dionizije Areopagit, Anselmo Canterburyjski, Petar Abelard, Bernard iz Clairvauxa, Majmonid, Avicena, Averroes, Albert Veliki, Toma Akvinski, Bonaventura, Ivan Duns Škot, Dante Alighieri, Meister Eckhart i Vilim Occam. Dati uvod u široko područje filozofskih disciplina: logike, kozmologije, metafizike, etike, estetike, antropologije, političke filozofije i dr. Predavanja uključuju obradu tematskih cjelina s kratkim povijesnim kontekstom, čitanje izvornih tekstova, kritičke rasprave i rad u grupama. Upoznati studente s najznačajnijim školama i najvažnijim autorima srednjega vijeka, raznolikošću njihova učenja i promišljanja o najznačajnijim filozofijskim temama, bitnim pojmovima i definicijama, raznolikošću pristupa i promišljanja, značajem srednjovjekovne filozofije za razumijevanje znanstvene kulture Zapada te njezinom aktualnošću i značajem za suvremena filozofijska tematiziranja.			
2.2. Uvjeti za upis predmeta i / ili ulazne kompetencije potrebne za predmet	Upisana godina na studiju.			
2.3. Akademska postignuća (ishodi učenja)	1. Opisati osnovne probleme kojima se bave različite filozofske discipline, definirati ih i reproducirati koristeći filozofsko pojmovlje. 2. Usporediti različite filozofske pravce te identificirati uzročno-posljedične odnose koji su doveli do oblikovanja filozofske misli kroz povijest.			

na razini programa kojima predmet pridonosi	3. Povezivati filozofske ideje i učenja s filozofima kojima pripadaju. 4. Kritički se odnositi prema raznim filozofijskim koncepcijama i usmjerenjima te u tom smislu zauzeti vlastito stajalište.		
2.4. Očekivana akademska postignuća (ishodi učenja) na razini predmeta (3-10)	1. Navesti i objasniti škole i filozofske struje u srednjem vijeku. 2. Istaknuti i analizirati značajnije filozofe i važnija djela te objasniti kako se prenosilo znanje, kako su cirkulirala djela grčkih i arapskih autora. 3. Objasniti ključne pojmove i definicije te prikazati njihov razvoj i recepciju. 4. Rekonstruirati i evaluirati važnije teze i teme. 5. Razlikovati i vrjednovati iznesene razloge u srednjovjekovnoj metodi rasprava (<i>quaestiones disputatae</i>).		
2.5. Opis sadržaja predmeta	1. Uvodno predavanje: predrasude o srednjem vijeku i srednjovjekovnoj filozofiji 2. Što je filozofija u srednjem vijeku i zašto je proučavati? Aktualnost srednjovjekovne filozofije 3. Sreća – Boetije, <i>Utjeha filozofije</i> 4. Lijepo, ljepota (estetika) 5. Koncepcije ljubavi i prijateljstvo 6. Vrijeme 7. Filozofija jezika 8. Odnos filozofije i teologije, filozofije i religije: knjiga – filozofija i religija 9. Što je čovjek? Antropološke formulacije 10. Žene filozofi u srednjem vijeku 11. Metafizika osobe 12. Status metafizike 13. Transcendentali 14. Filozofija o Bogu 15. Politička filozofija		
2.6. Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ on line u cijelosti ☒ mješovito e-učenje ☒ terenska nastava	☒ samostalni zadatci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)	2.7. Komentari: U sklopu nastave predviđen je posjet Metropolitani u Zagrebu, s predavanjem o srednjovjekovnim kodeksima i inkunabulama. Predviđena su dva dokumentarna filma te dva do tri igrana filma: o Aviceni (Iscjelitelj – The Physician; <i>Der Medicus</i> , 2013); o Averoesovu životu („Sudbina“, 1997., redatelj: Youssef Chahine) i talijanski igrani film o Ivanu Dunsu Škotu.

2.8. Obveze studenata	Redovita nazočnost na najmanje 12 nastavnih jedinica, redovito sudjelovanje na vježbama, prijava u Merlin (tu će biti dostupni materijali za kolegij, obavijesti, vrjednovanje), aktivno praćenje nastave, aktivno sudjelovanje u kritičkim raspravama i vježbama u grupama, 2 kraća rada (po dvije kartice teksta), 2 kolokvija, polaganje završnoga usmenoga ispita.							
2.9. Praćenje rada studenata	Pohađanje nastave	DA		Istraživanje		NE	Usmeni ispit	DA
	Eksperimentalni rad		NE	Referat		NE	(Ostalo upisati)	
	Esej	DA		Seminarski rad		NE	(Ostalo upisati)	
	Kolokvij	DA	NE	Praktični rad		NE	(Ostalo upisati)	
	Projekt		NE	Pisani ispit		NE	Broj bodova po ECTS-u (ukupno)	5
2.10. Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Vrednovanje se sastoji od trajnog vrednovanja napretka (aktivno sudjelovanje u nastavi i vježbama 20%, kolokvij i eseji 50% i usmeni ispit 30%).							
2.11. Obvezatna literatura (dostupna u knjižnici i / ili na drugi način)	Naslov					Dostupnost u knjižnici		Dostupnost preko ostalih medija
	Boetije (2021). <i>Utjeha filozofije</i> , Zagreb: Kršćanska sadašnjost, Dominikanska naklada istina.							
	Fumagalli Beonio Brochieri, Mariateresa – Parodi, Massimo (2013). <i>Povijest srednjovjekovne filozofije</i> . Od Boetija do Wycliffa, preveo Stjepan Kušar, Zagreb: KS.							
	Gavrić, Anto (2018). Zašto proučavati filozofiju srednjega vijeka?, u: Anto Gavrić, Marina Novina (ur.), <i>Aktualnost srednjovjekovne filozofije</i> . Tomo Vereš kao inspiracija, Zbornik radova, Zagreb: FTI, str. 29–44.							
	Gavrić, Anto (2012), Transcendentali: razvoj nauka i pojmovna problematika, u: A. Gavrić, I. Šestak (ur.), <i>Veritas vitae et doctrinae. U potrazi za istinom o čovjeku i Bogu</i> . Zbornik Hrvoja Lasića, Zagreb: FTI, str. 153–177.							
	Kenny, Anthony (2005). <i>Medieval Philosophy</i> , Oxford University Press.							
	Gavrić, Anto (prirednik) (2000), <i>Ljubav prema istini</i> . Zbornik Tome Vereša, Zagreb: Dominikanska naklada Istina (izabrani članci).							

	Gavrić, Anto – Marina Novina (ur.) (2018), <i>Aktualnost srednjovjekovne filozofije</i> . Tomo Vereš kao inspiracija, Zbornik radova, Zagreb: FTI, 2018. (izabrani članci).		
	Kušar, Stjepan (2015). <i>Filozofija u srednjem vijeku</i> , Zagreb: Matica hrvatska.		
2.12. Dopunska literatura	Coreth, Emeric (2000). Toma Akvinski i problem metafizike, u: A. Gavrić (ur.), <i>Ljubav prema istini</i>. Zbornik u čast Tome Vereša, Zagreb: DNI, str. 85–97. Ćubelić, Alojz (2006). Herman Dalmatin i intelektualni preporod Zapada u 12. stoljeću, <i>Croatia christiana periodica</i> 30 (2006.) 57, str. 1–30. Eco, Umberto (2001). <i>Estetički problem u Tome Akvinskoga</i>, s talijanskoga prevela Sanja Roić (s latinskoga preveo Augustin Pavlović), Zagreb: Nakladni zavod Globus. (posebice: str. 63–144: Formalni kriteriji lijepoga) Eco, Umberto (2007). <i>Umjetnost i ljepota u srednjovjekovnoj estetici</i>, prevela Željka Čorak, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti. Gavrić, Anto – Marina Novina (2018), Pitanje početaka svijeta – filozofija znanosti i epistemološki oprez Tome Akvinskog, <i>Obnovljeni život</i> 73 (2018) 3, str. 295–310. Gavrić, Anto (1996). Doprinos Alberta Velikoga dijalogu filozofije i teologije, u: Frano Prcela (ur.), <i>Dijalog: na putu do istine i vjere</i>. Zbornik Augustina Pavlovića, Zagreb: Nakladni zavod Globus, str. 109–121. Gavrić, Anto (2015). Progon knjige i borba za slobodu misli, u: Mijo Nikić, Marijana Marjanović (ur.), <i>Religije i nasilje</i>, Zagreb: FTI, str. 41–59. Gavrić, Anto (2020). Pravo na život u misli sv. Tome Akvinskog, u: I. Antunović, I. Koprek, P. Vidović (ur.), <i>Život biraj – elige vitam</i>. Zbornik radova prigodom 75. rođendana Valentina Pozaića, Zagreb: FTI, str. 343–361. Gavrić, Anto (2021). Tragovi i putovi do Prvog uzroka, u: Marina Novina (ur.), Tragovi Prvog uzroka. Zbornik u čast Nikole Stankovića, Zagreb: FFRZ / FTI, str. 49–75. Gavrić, Anto (2021). Margareta Porete. Mistika ljubavi i bitka, u: Baraba Ćuk (ur.), <i>Tko su te filozofkinje?</i>, Zagreb: Naklada Breza, FFRZ, str. 89–117. Gilson, Etienne (2011). <i>Filozofija u srednjem vijeku</i>, sv. 1, Zagreb: Demetra. Gutas, Dimitri (1999), <i>Greek Thought, Arabic Culture: The Graeco-Arabic Translation Movement in Baghdad and Early 'Abbāsid Society (2nd-4th/8th-10th centuries)</i>, London, Routledge. Kušar, Stjepan (1996). (pir.), <i>Srednjovjekovna filozofija</i> (Hrestomatija filozofije, sv. 2), Zagreb: Školska knjiga, 1996. Maritain, Jacques (2001). Umjetnost i skolastika, Zagreb: Nakladni zavod Globus. Maurer, Armand A. (1982). <i>Medieval Philosophy</i>, Toronto: Pontifical Institute of Mediaeval Studies. Moreschini, Claudio (2009). <i>Povijest patrističke filozofije</i>, priredio Stjepan Kušar, Zagreb: Kršćanska sadašnjost. Sondag, Gérard (2000). Rasprava između filozofa i teologa u Proslavu <i>Ordinatio</i> Ivana Duns Skota, u: A. Gavrić (ur.), <i>Ljubav prema istini</i>, Zagreb: DNI, str. 331–340. Stanković, Nikola (1999). Lijepo i transcendentno u Tome Akvinskoga, <i>Obnovljeni život</i> 54 (1999) 3, str. 327–337. Toma Akvinski (2005). <i>Izabrano djelo</i>, izabrao i preveo Tomo Vereš, drugo znatno prošireno i dotjerano izdanje priredio A. Gavrić, Zagreb: Nakladni zavod Globus, 2005. Izabrana poglavlja. Vereš, Tomo (1981). Povijesno značenje Alberta Velikog, <i>Obnovljeni život</i> 36 (1981) 2, str. 100–114.		
2.13. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)			